

Az évadnyitón Agárdy Gábort és Avar Istvánt ünnepelte a közönség

Márai a színpadon is siker

A vádlott és a vádló: Agárdy Gábor Konrád, Avar István Henrik szerepében.

MTI-fotó

Óriási sikerű vendégjátékkal indult az évad a Szegedi Nemzeti Színházban: A gyertyák csonkig égnék című Márai-regény színpadi adaptációját a Pesti Magyar Színház előadásában, Agárdy Gábor és Avar István főszereplésével láthatták azok a szerencsések, akik időben gondoskodtak belépőjegyről.

Márai Sándor 1942-ben megjelent regényét az író stílusművészetének remekékként tartják számon. Noha a dialogikus fejezetek túlsúlyban vannak benne, A gyertyák csonkig égnék mégsem kiált színpad után. A befutott drámaíró és dramaturg, Pozsgai Zsolt vállalta az adaptálás kényes feladatát, akinek sikerült a két főhős párbeszédébe sűríteni Márai filozofikus mélységű gondolatait a barátság, a hűség és az árulás örök kérdéseiről.

A produkció díszlettervezője, Szilávik István jó érzékkel néhány történelmi hangulatot árasztó jellegzetes bútorral, zongorával,

duruzsoló kandallóval, két hatalmas barokk ablakkal varázsolta a színpadra a történet színhelyét, a tábornok kastélyát.

A két főszerepre a rendező, Iglódi István a magyar színművészet nagy öregjeit, Agárdy Gábort és Avar Istvánt kérte fel, akik számára színészi jutalomjátéknak bizonyult Konrád és Henrik megformálása. Hogy mi a titkuk? Mitől jó az előadás? Nincs titok, mindketten egyéniségek és mesterei a hivatásuknak. Hallatlan koncentráció, hibátlan beszédtechnika, tökéletes ritmus-, arány- és stílusérzék, és megszületik a csoda. Persze az sem árt, ha a szöveget Márai írja, és telve van feszültséggel, szuggesztív erővel. Már az alapszituáció is érdekes: két testi-lelki jó barát negyvenegy év múltán találkozik és végigbeszélget egy éjszakát. A közönség figyelme a tömény szöveg hallgatása közben sem lankadt, pedig nem volt látványos színpadi akció, legfeljebb verbális akrobatika. A régi lelki sebeit, felesége elcsábítása és egész tönkre-

ment élete miatt először sztoikus nyugalommal, majd kirobbanó indulattal vádlóként fellépő Henrik tábornokot Avar István úgy keltette életre, hogy közben egy elmúló, szét-hulló, eszményi, etikus világrendet is megjelenített. Agárdy Gábor nyolcvanegy évesen is könnyed eleganciával adta a világpolgárrá lett megvádolt Konrádot, apró gesztusaival, türelmetlen ujfutamokkal, szemöldökráncolással, elfojtásokkal és heves kitörésekkel képes volt valami lényegit elmondani a figuráról.

A darab végén, amikor a gyertyák már csonkig égtek, és a főszereplők néma kézfo-gással, egymás előtt lassan, mélyen megha-jolva szótlanul elbúcsúztak, igazat adtunk Márainak: az élet értelme nem más, csak a szenvedély, mely egy napon áthatja szívün-ke, lelkünket és testünket, s aztán örökké ég, a halálig. Akármi történik is közben. S ha ezt megéltük, talán nem is éltünk hiába.

H. ZS.

Önvallomás G-ben írott szonátákkal

Schiff András (képünkön) a világ élvonalbeli zongoristái között is az egyik legmélyebb, legszabadabb zeneiségű előadóművész. Felfokozott várakozás övezte a zsinagóga felújítását támogató szegedi hangversenyt, amelyet kivételes zenei eseményként értékelhetünk.

Pedig ezen az estén „nehéz” volt a helyszín: a zsinagóga akusztikája teljesen más, mint egy koncertteremé. Ám a művész olyan hihetetlen pontossággal fordította a hangzásbeli hátrányokat az előadás javára – azzal például, ahogy hosszan-hosszan engedte lecsengeni az egyes részek záróhangjait, vagy az átszellemülten finom hangszínekkel, amelyeknek a feldúsítását az akusztikára bízta –, hogy úgy érezhette a közönség: a klasszikus zongorazene nek ez a tér is természetes közege lehet.

A műsorválasztás szinte ön-vallomás-szerű volt; ezek az 1800 körüli, G-ben írott szonáták mind bensőséges hangvételű, „maga elé dúdoló”, filozofálgató karakterűek (többek között a sok ismétlés és az „álló” harmóniak miatt) és ez a vonásuk ma este magától értetődő zeneiséggel domborodott ki.

A legelső leütött hang hasonlíthatatlan színe az első percben elkápráztatott, és bár a hatás részben köszönhető a művész saját zongorájának is, valószínűleg nagyjából a hihetetlenül kifinomult akusztikai érzékének. Haydn kevés moll szonátájának egyike a g-moll, amelynek nyitótétele egy rövid dallamfordulat állandó ismétlésével ér el különleges hatást – a fülünk hallatára bomlott ki a darab cizellált zenei formája.

Az op. 31-es Beethoven mű az újító szonáták időszakából való,

de azért Haydn és Mozart stílusára is utal benne a szerző. Az ismétlésekben, „becsapásokban”, változatokban rejlő vicceket finom humorral, a szélesen kibomló dallam tanácstalan elkomorulásait pedig elgondolkodó bölcsességgel tolmácsolta Schiff András.

Hosszú ideig benne lebegni egy „álombeli” hangzásban, majd azután durván a földre rántani – szinte ez a dramaturgia fogalmazódhatott meg az emberben Schubert G-dúr szonátája hallatán. Mégis, úgy érezhettük Schiff András előadása alatt, hogy éppen ezek a mesés világok, álmok az igazak.

A szünni nem akaró tapsot megköszönve a művész két ráadást is játszott. Schubert impromptu-je után a kis, f-moll Moment musicaux a leginkább ideillő záró „zenei pillanat” volt ezen a feledhetetlen koncerten.

ILLÉS MÁRIA

Kedvezményes készülék a Horizonton!

SZÍNES KIJELZŐ

Siemens S55
új HORIZONT
tarifacsomaggal
9 900 Ft

WAP

GPRS

MMS

PANNON GSM

A készülék kijelzőjén látható kép csak illusztráció. Ajánlatunk két éves előfizetői szerződés aláírása esetén érvényes. A részletekről és a további ajánlatokról érdeklődjön bemutató-termekben (Szeged, Széchenyi tér 2/A; Szeged, Kárász utca 16.) vagy hivatalos viszonteladóinknál országsszerte! A készülék csak Pannon GSM SIM-kártyával használható. Ajánlatunk 2003. szeptember 19-től az akciós készlet erejéig tart. Pannon GSM nonstop információs vonal: 173 (bármely más hálózattól: +36 20 920 0200). Készülékes csomagjainkat már honlapunkon, a PannonNetShopban is megvásárolhatja. www.pannongsm.hu

Született városi sportautó

CITROËN C2

Nyílt hétvége: szeptember 27–28.

A CITROËN a TOTAL-t választotta.

Fogyasztás (l/100 km): 8,3/5,2/6,3 (városi/országi/vegyes), CO₂-kibocsátás: 151 g/km.

CITROËN SAJTI Hivatalos Markakepviselet
6800 Hódmezővásárhely, Tancsics Mihály ut. 10.
Szalon: (62) 242 555
Bemutató helye: Hódmezővásárhely, Hősök tere
CITROËN TOTÓ KASA AUTO KFT.
6900 Mako, Szegedi út 21-23.
Tel.: (62) 510 600, (20) 943 0261, (20) 221 3207
ZIXEM 2000 KFT. 6728 Szeged, Dorozsmai út 6.
Tel.: (62) 549 666. Fax: (62) 549 669. E-mail: info@zixem.hu

Várjuk a Citroën márkakereskedéseknél!

CITROËN